

Indiener: Frank ten Berge, Daan Somsen D66 Berkelland

Datum indiening vraag: 8 september 2025

Datum verzending antwoord: 30 september 2025

Onderwerp: Voorbereiding op crisis situatie

Op 3 december konden raadsleden via de Gelderland Academy de webinar Geopolitiek volgen, gepresenteerd door Arend Jan Boekestijn. Getriggerd hierdoor dienen we deze vragen in.

De laatste jaren komen steeds meer dreigingen en uitdagingen op ons af (zoals netcongestie, klimaatgerelateerde dreigingen zoals onvoorspelbare harde regenval maar ook langdurige hitte, en hybride oorlogsvoering).

De rijksoverheid heeft daar middels campagnes al enkele keren op gewezen, met name om burgers zich te laten voorbereiden door noodpakketten in huis te hebben.

Ook via de website geeft de overheid voorlichting:

[Oorzaken en gevolgen van dreiging in Nederland | Dreiging in Nederland | Rijksoverheid.nl](#)

Er staat onder andere geschreven:

Deze gebeurtenissen hebben nu nog geen grote (praktische) gevolgen in onze samenleving. Maar de kans dat dit gebeurt, is groot. Sabotage van infrastructuur kan onze samenleving hard raken. Als er een langdurige gas-, internet- of stroomstoring is, bijvoorbeeld.

Weerbaarheid betekent dat mensen van tevoren hebben nagedacht over wat er kan gebeuren en wat daarvan de gevolgen zijn. Wat is de impact als belangrijke voorzieningen uitvallen? Wie doet wat? Als de samenleving goed voorbereid is, ontstaat er minder chaos. Bedrijven kunnen bijvoorbeeld hun ICT goed beveiligen en zorgen dat ze voldoende voorraad hebben. En van tevoren afspraken maken met de overheid om te helpen in (nood)situaties.

Vraag:

Op welke manier en in welke vorm geeft de gemeente Berkelland voorlichting aan burgers, ondernemers en maatschappelijk organisaties over hoe voor te bereiden op crisissituaties en zo hun weerbaarheid te vergroten?

Antwoord:

Van elke gemeente wordt verwacht dat ze zich voorbereidt op een grootschalige crisis. Dit doen we in samenwerking met de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). Daarnaast wordt er ook door het Rijk en de VNG nagedacht over het versterken van de weerbaarheid. Het weerbaar maken van onze organisatie en van de samenleving is (grotendeels) de verantwoordelijkheid van de gemeente. Om te voorkomen dat we in elke gemeente het wiel zelf moeten uitvinden, hebben we in samenwerking met VNOG de krachten gebundeld.

We zijn bezig met een actieplan en een projectplan om op deze manier de weerbaarheid van de gemeente, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties te vergroten.

Schriftelijke vragen art. 33

Vraag:

Wanneer maatschappij ontwrichtende activiteiten plaatsvinden (zoals een langdurige gas-, internet- of stroomstoring), welke rol ziet de gemeente Berkelland dan voor zichzelf weggelegd en op welke manier bereid de gemeente zich hier op voor?

Antwoord:

Tijdens een crisis is de gemeente onder andere verantwoordelijk voor opvanglocaties, crisiscommunicatie en continuïteit van de vitale processen. De gemeente werkt samen met de VNOG om scenario's te oefenen en voor te bereiden op grootschalige crises. De rol van de gemeente en op welke manier de gemeente zich hierop voorbereidt, wordt de komende tijd meegenomen in het projectplan weerbaarheid.

De nadruk ligt op (het vergroten van) de zelfredzaamheid van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Vraag:

Is bij de gemeente bekend in welke mate burgers zich hebben voorbereid, bijvoorbeeld middels noodpakketten?

Antwoord:

Er is geen beschikbare data waarin bekend is hoeveel inwoners zich daadwerkelijk hebben voorbereid op een crisis, door bijvoorbeeld noodpakketten. Wel zijn er landelijke initiatieven zoals de campagne Denk vooruit. Op de website van Denk vooruit staat een handige checklist voor het samenstellen van een noodpakket.

Het voorbereiden van inwoners op een crisis (Wat kunt u zelf doen, bijvoorbeeld het aanschaffen van een noodpakket), wordt meegenomen in het projectplan.

Vraag:

De defensie industrie groeit. Dat is een kans. Hoe kan de gemeente Berkelland hier van profiteren, maar ook in faciliteren?

Antwoord:

De kazerne Holterhoek is al jarenlang een vaste waarde in onze gemeente. Een plek waar militaire discipline, logistiek en training samenkomen. Doordat de defensie-industrie groeit, is de gemeente Berkelland bereid om mee te denken en te faciliteren in de behoeften van defensie. Daarbij is het van belang om te weten waar de behoefte ligt en of wij als gemeente hierop in kunnen spelen vanuit defensie en welke activiteiten er mogelijk uitgebreid kunnen worden op de kazerne in Holterhoek.

We kunnen als gemeente (indirect) profiteren van de groei. Denk hierbij aan groei van de werkgelegenheid en wellicht nieuwe bedrijvigheid (vestiging of uitbreiding, of aanpassing van bestaande defensiebedrijven en vestiging van nieuwe toeleveranciers). Tenslotte kunnen ook lokale MKB- bedrijven profiteren. Denk hierbij aan contracten en opdrachten en wellicht een rol als toeleverancier.

Van een andere orde maar ook een vorm van crisis betreft de netcongestie. De gemeente Haaksbergen is dit jaar een verkenning naar toekomstige energiesystemen voor bedrijventerreinen gestart. Het doel is inzicht verkrijgen in het energieverbruik van bedrijven, de knelpunten in het lokale net identificeren en komen tot een gezamenlijke visie voor een hybride energiesysteem. Denk hierbij aan slimme combinaties van energieopslag, collectieve laadoplossingen en lokale opwek. En de energie afnemen op die momenten dat er capaciteit over is op het net.

Vraag:

Wat doet de gemeente Berkelland hier aan?

Antwoord:

Hieronder een aantal voorbeelden waarbij wij ondersteunen in de energietransitie:

- *Het Duurzaam Ondernemerscentrum Achterhoek (DOA) heeft begin dit jaar de inventarisatie gedaan van 22 bedrijventerreinen in de Achterhoek met kansen voor energie-optimalisatie.*
- *Het project Toekomstbestendige Bedrijventerrein Borculo heeft hierdoor inzicht in haar energiekansen gekregen.*
- *In het Regionaal Energiestrategie (RES) Achterhoek vindt de afstemming plaats in de regio en met de provincie over het Gelderse Energie-infrastructuur en het aanstaande Gelderse programma Energiesysteem. Dit beleid is bepalend voor het energiesysteem van de toekomst (2030-2040-2050) en geeft richting aan de netbeheerders Liander en Tennet.*
- *Verschillende bestaande zonnepark eigenaren hebben zich gemeld met een verzoek voor grootschalige opslag.*
- *We zijn in voorbereiding van een formele samenwerking met Liander. Vanuit deze samenwerking coördineren we de gefaseerde verzwaring van het laagspanningsnetwerk en de toevoeging van transformatiestations in de bestaande gebouwde omgeving.*

Schriftelijke vragen art. 33

Tijdens de coronapandemie zagen wij bijvoorbeeld grote tekorten aan mondkapjes. Dit is slechts één voorbeeld, maar was in de hele samenleving merkbaar. Wanneer een serieuze, langdurige crisis, met verstorende effecten op ons logistieke systeem zich voordoet kunnen tekorten ontstaan. Tekorten aan medische middelen, levensmiddelen, en zelfs schoon drinkwater.

Vraag:

Denkt de gemeente na over het aanleggen van voorraden, om in ieder geval op korte termijn na het voordoen van een dergelijke crisis, tekorten in deze cruciale zaken te op te kunnen vangen? En hoe wordt dit opgepakt?

Antwoord:

De gemeente Berkelland denkt actief na over haar rol bij crises. Daarbij is het aanleggen van voorraden een belangrijk aandachtspunt, maar het is niet iets wat de gemeente volledig zelfstandig oppakt. Hierbij wordt er gekeken naar een balans tussen de gemeentelijke verantwoordelijkheid en de zelfredzaamheid van inwoners. Het drinkwater in Berkelland wordt geleverd door Vitens, die beschikt over eigen noodscenario's en voorraden. Daarnaast is de gemeente goed in contact met de buurgemeentes en de VNOG om zich voor te bereiden op een grootschalige crisis.